

Частина 3:
ПРИКМЕТНИК

3.1. Типи прикметників

Тип відмінювання прикметника		Приклади	
Прикметники I відміни		ήβητης, οὔ юнацький	
Прикметники I-II відмін	з основою на -ο-, -ε-, -ι-	αἰσχος, 3 ганебний θεῖος, 3 божественний νέος, 3 молодий	
	з основою на приголосний (крім -ο-) та голосний (крім -ε-, -ι-)	δηλος, 3 очевидний καλός, 3 красивий καινός, 3 новий	
Прикметники II відміни		ἀδικος, 2 несправедливий	
Контраговані прикметники		ἀργυροῦς, 3 срібний εὖνους, 2 прихильний	
Аттична відміна прикметників		ἴλεως, 2 прихильний πλέως, 3 повний	
Прикметники III відміни	з основою на губний	ἀγλαῶψ, ὦπος яскравий	
	з основою на задньоязиковий	ἀπορρώξ, ὠγος стрімкий	
	з основою на передньоязиковий	одного родового закінчення	πένης, ητος бідний
		двох родових закінчень	εὐελπις, ι який сподівається
	з основою на сонант	одного родового закінчення	μάκαρ, αρος щасливий αἶθων, ωνος палаючий
		двох родових закінчень	εὐδαίμων, 2 щасливий
		трьох родових закінчень	μέλας, μέλαινα, μέλαν чорний
	з основою на -σ-	συνήθης, 2 приручений	
	з основою на -ντ-	одного родового закінчення	ἀκάμας, αντος невтомний
		двох родових закінчень	γέρων, οντος, 2 старий
		трьох родових закінчень	χαρίεις, ίεσσα, ίεν приємний
	з основою на -υ-/ε-	одного родового закінчення	πρέσβυς, εως старий
		двох родових закінчень	ἄθηλυς, 2 не жіночий
		трьох родових закінчень	ήδύς, ήδεια, ήδύ солодкий
	з основою на -υ-	одного родового закінчення	ἄκις, υος безсилий
двох родових закінчень		εὖβοτρος, υ багатий виноградом	
з основою на -ι-	одного родового закінчення	θέσπις, ιος віщий	
	двох родових закінчень	δύσμηις, 2 сердитий	
з основою на -ευ-/ε-	ατρεύς, έως нестрашний		

3.2. Прикметники I-II відмін

3.2.1. Прикметники I-II відмін з основою на -ρ-, -ε-, -ι-

δίκαιος, 3 справедливий
 ἄγριος, 3 дикий
 βέβαιος, 3 надійний
 πλούσιος, 3 багатий
 ἀγανόρε(ι)ος, 3 хоробрый

αἰσχρός, 3 ганебний
 μακρός, 3 довгий
 φθονερός, 3 заздрісний
 σφαλερός, 3 оманливий
 βληχρός, 3 повільний

Píd / Відмінок	δίκαιος, 3			αἰσχρός, 3		
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>						
Nom.	δίκαί-ος	δικαί-α	δίκαί-ον	αἰσχρ-ός	αἰσχρ-ά	αἰσχρ-όν
Gen.	δικαί-ου	δικαί-ας	δικαί-ου	αἰσχρ-οῦ	αἰσχρ-ᾶς	αἰσχρ-οῦ
Dat.	δικαί-ω	δικαί-ᾱ	δικαί-ω	αἰσχρ-ῶ	αἰσχρ-ᾶ	αἰσχρ-ῶ
Acc.	δίκαί-ον	δικαί-αν	δίκαί-ον	αἰσχρ-όν	αἰσχρ-άν	αἰσχρ-όν
Voc.	δίκαί-ε	δικαί-α	δίκαί-ον	αἰσχρ-έ	αἰσχρ-ά	αἰσχρ-όν
<i>pluralis</i>						
Nom.	δίκαί-οι	δίκαί-αι	δίκαί-α	αἰσχρ-οί	αἰσχρ-αί	αἰσχρ-ά
Gen.	δικαί-ων	δικαί-ων	δικαί-ων	αἰσχρ-ῶν	αἰσχρ-ῶν	αἰσχρ-ῶν
Dat.	δικαί-οις	δικαί-αις	δικαί-οις	αἰσχρ-οῖς	αἰσχρ-αῖς	αἰσχρ-οῖς
Acc.	δικαί-ους	δικαί-ας	δίκαί-α	αἰσχρ-οὺς	αἰσχρ-άς	αἰσχρ-ά
Voc.	δίκαί-οι	δίκαί-αι	δίκαί-α	αἰσχρ-οί	αἰσχρ-αί	αἰσχρ-ά
<i>dualis</i>						
Nom., Acc., Voc.	δικαί-ω	δικαί-α	δικαί-ω	αἰσχρ-ώ	αἰσχρ-ά	αἰσχρ-ώ
Gen., Dat.	δικαί-οιν	δικαί-αιν	δικαί-οιν	αἰσχρ-οῖν	αἰσχρ-αῖν	αἰσχρ-οῖν

3.2.1. Прикметники I-II відмін з основою на -ρ-, -ε-, -ι- (продовження)

νέος, 3 <i>молодий</i>	θεῖος, 3 <i>божественний</i>
<i>ἄζαλέος, 3</i> <i>сухий</i>	<i>Ἀθηναῖος, 3</i> <i>афінський</i>
<i>αἰθαλέος, 3</i> <i>димний</i>	<i>ἀρχαῖος, 3</i> <i>давній</i>
<i>αἰμαλέος, 3</i> <i>закривавлений</i>	<i>ἀγελαῖος, 3</i> <i>стадний</i>
<i>ἀργαλέος, 3</i> <i>важкий</i>	<i>ἀγρεῖος, 3</i> <i>сільський</i>

Рід / Відмінок	νέος, 3			θεῖος, 3		
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>						
Nom.	νέ-ος	νέ-α	νέ-ον	θεῖ-ος	θεῖ-α	θεῖ-ον
Gen.	νέ-ου	νέ-ας	νέ-ου	θεῖ-ου	θεῖ-ας	θεῖ-ου
Dat.	νέ-ω	νέ-α	νέ-ω	θεῖ-ω	θεῖ-α	θεῖ-ω
Acc.	νέ-ον	νέ-αν	νέ-ον	θεῖ-ον	θεῖ-αν	θεῖ-ον
Voc.	νέ-ε	νέ-α	νέ-ον	θεῖ-ε	θεῖ-α	θεῖ-ον
<i>pluralis</i>						
Nom.	νέ-οι	νέ-αι	νέ-α	θεῖ-οι	θεῖ-αι	θεῖ-α
Gen.	νέ-ων	νέ-ων	νέ-ων	θεῖ-ων	θεῖ-ων	θεῖ-ων
Dat.	νέ-οις	νέ-αις	νέ-οις	θεῖ-οις	θεῖ-αις	θεῖ-οις
Acc.	νέ-ους	νέ-ας	νέ-α	θεῖ-ους	θεῖ-ας	θεῖ-α
Voc.	νέ-οι	νέ-αι	νέ-α	θεῖ-οι	θεῖ-αι	θεῖ-α
<i>dualis</i>						
Nom., Acc., Voc.	νέ-ω	νέ-α	νέ-ω	θεῖ-ω	θεῖ-α	θεῖ-ω
Gen., Dat.	νέ-οιν	νέ-αιν	νέ-οιν	θεῖ-οιν	θεῖ-αιν	θεῖ-οιν

3.2.2. Прикметники I-II відмін
з основою на приголосний (крім -ρ-) та голосний (крім -ε-, -ι-)

δῆλος, 3 очевидний	καλός, 3 красивий
ἀγχιστίνος, 3 з'юрблений	καινός, 3 новий
ἀστρῶος, 3 зоряний	χαλεπός, 3 важкий
ἐῶος, 3 вранішній	δεινός 3 страшний

Ρῖδ / Відмінок	δῆλος, 3			καλός, 3		
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>						
Nom.	δῆλ-ος	δῆλ-η	δῆλ-ον	καλ-ός	καλ-ή	καλ-όν
Gen.	δῆλ-ου	δῆλ-ης	δῆλ-ου	καλ-οῦ	καλ-ῆς	καλ-οῦ
Dat.	δῆλ-ω	δῆλ-ῃ	δῆλ-ω	καλ-ῶ	καλ-ῇ	καλ-ῶ
Acc.	δῆλ-ον	δῆλ-ην	δῆλ-ον	καλ-όν	καλ-ήν	καλ-όν
Voc.	δῆλ-ε	δῆλ-η	δῆλ-ον	καλ-έ	καλ-ή	καλ-όν
<i>pluralis</i>						
Nom.	δῆλ-οι	δῆλ-αι	δῆλ-α	καλ-οί	καλ-αί	καλ-ά
Gen.	δῆλ-ων	δῆλ-ων	δῆλ-ων	καλ-ῶν	καλ-ῶν	καλ-ῶν
Dat.	δῆλ-οις	δῆλ-αῖς	δῆλ-οις	καλ-οῖς	καλ-αῖς	καλ-οῖς
Acc.	δῆλ-ους	δῆλ-ας	δῆλ-α	καλ-οὺς	καλ-άς	καλ-ά
Voc.	δῆλ-οι	δῆλ-αι	δῆλ-α	καλ-οί	καλ-αί	καλ-ά
<i>dualis</i>						
Nom., Acc., Voc.	δῆλ-ω	δῆλ-α	δῆλ-ω	καλ-ώ	καλ-ά	καλ-ώ
Gen., Dat.	δῆλ-οιν	δῆλ-αιν	δῆλ-οιν	καλ-οῖν	καλ-αῖς	καλ-οῖν

3.2.3. Прикметники I відміни (чоловічий рід)

ήβητής, οὔ̄ юнацький	κελευθήτης, οῡ мандрівний
ίππαστής, οὔ̄ для верхової їзди	γενειήτης, οῡ бородаτιий
λαμπρυντής, οὔ̄ гордовитий	άβροβάτης, οῡ повільний

<i>Відмінок</i>	ήβητής, οὔ̄	κελευθήτης, οῡ
<i>singularis</i>		
Nom.	ήβητ-ής	κελευθήτ-ης
Gen.	ήβητ-οὔ̄	κελευθήτ-οῡ
Dat.	ήβητ-ῆ	κελευθήτ-ῆ
Acc.	ήβητ-ήν	κελευθήτ-ην
Voc.	ήβητ-ά	κελευθήτ-α
<i>pluralis</i>		
Nom.	ήβητ-αί	κελευθήτ-αι
Gen.	ήβητ-ῶν	κελευθητ-ῶν
Dat.	ήβητ-αῖς	κελευθήτ-αις
Acc.	ήβητ-άς	κελευθήτ-ᾶς
Voc.	ήβητ-αί	κελευθήτ-αι
<i>dualis</i>		
Nom., Acc., Voc.	ήβητ-ά	κελευθήτ-ᾶ
Gen., Dat.	ήβητ-αῖν	κελευθήτ-αιν

3.2.4. Прикметники II відміни

ἄδικος, ον <i>несправедливий</i>	ἀδύνατος, ον <i>безсилиї</i>
ἀτέλεστος, ον <i>незавершений</i>	ἐνόπλιος, ον <i>озброєний</i>
ἀπέρατος, ον <i>непрохідний</i>	ἀθάνατος, ον <i>безсмертний</i>
ἀνόητος, ον <i>беззмiстовний</i>	ἤσυχος, ον <i>спокійний</i>

<i>Ῥιθ /</i> <i>Вiдмiнок</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>		
Nom.	ἄδικ-ος	ἄδικ-ον
Gen.	ἀδίκ-ου	
Dat.	ἀδίκ-ω	
Acc.	ἄδικ-ον	
Voc.	ἄδικ-ε	ἄδικ-ον
<i>pluralis</i>		
Nom.	ἄδικ-οι	ἄδικ-ᾶ
Gen.	ἀδίκ-ων	
Dat.	ἀδίκ-οις	
Acc.	ἀδίκ-ους	ἄδικ-ᾶ
Voc.	ἄδικ-οι	ἄδικ-ᾶ
<i>dualis</i>		
Nom., Acc., Voc.	ἀδίκ-ω	ἀδίκ-ω
Gen., Dat.	ἀδίκ-οιν	ἀδίκ-οιν

3.2.5. Контраговане відмінювання прикметників I-II відмін

χρυσοῦς, 3 золотий **ἀργυροῦς, 3** срібний
 πολλαπλοῦς, 2 багатократний δικροῦς, 2 двобічний
 διπλοῦς, 3 подвійний
 ἀλουργοῦς 3 пурпуровий
 δορυσσοῦς, 2 войовничий

Pīð / Відмінок	ἀργυροῦς, 3			χρυσοῦς, 3		
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>						
Nom.	ἀργυροῦς	ἀργυρᾶ	ἀργυροῦν	χρυσοῦς	χρυσῆ	χρυσοῦν
Gen.	ἀργυροῦ	ἀργυρᾶς	ἀργυροῦ	χρυσοῦ	χρυσῆς	χρυσοῦ
Dat.	ἀργυρῶ	ἀργυρᾷ	ἀργυρῶ	χρυσῶ	χρυσῇ	χρυσῶ
Acc.	ἀργυροῦν	ἀργυρᾶν	ἀργυροῦν	χρυσοῦν	χρυσῆν	χρυσοῦν
Voc.	ἀργυροῦς	ἀργυρᾶ	ἀργυροῦν	χρυσοῦς	χρυσῆ	χρυσοῦν
<i>pluralis</i>						
Nom.	ἀργυροῖ	ἀργυραῖ	ἀργυρᾶ	χρυσοῖ	χρυσαῖ	χρυσᾶ
Gen.	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν	χρυσῶν	χρυσῶν	χρυσῶν
Dat.	ἀργυροῖς	ἀργυραῖς	ἀργυροῖς	χρυσοῖς	χρυσαῖς	χρυσοῖς
Acc.	ἀργυροῦς	ἀργυρᾶς	ἀργυρᾶ	χρυσοῦς	χρυσᾶς	χρυσᾶ
Voc.	ἀργυροῖ	ἀργυραῖ	ἀργυρᾶ	χρυσοῖ	χρυσαῖ	χρυσᾶ
<i>dualis</i>						
Nom., Acc., Voc.	ἀργυρῶ	ἀργυρᾶ	ἀργυρῶ	χρυσῶ	χρυσᾶ	χρυσῶ
Gen., Dat.	ἀργυροῖν	ἀργυραῖν	ἀργυροῖν	χρυσοῖν	χρυσαῖν	χρυσοῖν

3.2.5. Κοντραγωνε βιδμίνювання приκметηиκίς I-II βιδμίν (προδoвження)

ἀπλοῦς, 3 πρoσтий	αὐτόχρoυς, 2 oδηκολίρηий
εὔνους, 2 πρихιλήний	εὔθροος 2 звучний
ἄπλοуς, 2 несудохідний	κακόνους 2 βοροжий
εὐθύπνους, 2 σπρiятливий	ἀντίξους, 2 βοροжий
ἄχλους, 2 позбавлений зелені	

Pιδ / Βιδμiнок	ἀπλοῦς, 3			εὔνους, 2	
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
<i>singularis</i>					
Nom.	ἀπλοῦς	ἀπλή	ἀπλοῦν	εὔνους	εὔνουν
Gen.	ἀπλοῦ	ἀπλής	ἀπλοῦ	εὔνου	εὔνου
Dat.	ἀπλῶ	ἀπλή	ἀπλῶ	εὔνω	εὔνω
Acc.	ἀπλοῦν	ἀπλήν	ἀπλοῦν	εὔνουν	εὔνουν
Voc.	ἀπλοῦς	ἀπλή	ἀπλοῦν	εὔνους	εὔνουν
<i>pluralis</i>					
Nom.	ἀπλοῖ	ἀπλαῖ	ἀπλόᾱ	εὔνοι	εὔνοα
Gen.	ἀπλῶν	ἀπλῶν	ἀπλῶν	εὔνων	εὔνων
Dat.	ἀπλοῖς	ἀπλαῖς	ἀπλοῖς	εὔνοις	εὔνοις
Acc.	ἀπλοῦς	ἀπλᾱς	ἀπλόᾱ	εὔνους	εὔνοα
Voc.	ἀπλοῖ	ἀπλαῖ	ἀπλόᾱ	εὔνοι	εὔνοα
<i>dualis</i>					
Nom., Acc., Voc.	ἀπλώ	ἀπλᾱ	ἀπλώ	εὔνω	εὔνω
Gen., Dat.	ἀπλοῖν	ἀπλαῖν	ἀπλοῖν	εὔνοιν	εὔνοιν

3.2.6. Αττικήνα відміна прикметників

ἴλεως, 2 прихильний	ἀξιόχρεως, 2 ґрунтовний
πλέως, 3 повний	ἀγήρως, 2 вічний
ἄκερως, 2 безрогий	δίκερως, 2 дворогий
σῶς, 2 здоровий	εὐγεως, 2 родючий

Ῥὶδ / Відмінок	ἴλεως, 2		πλέως, 3		
	m, f	n	m	f	n
<i>singularis</i>					
Nom.	ἴλεως	ἴλεων	πλέως	πλέᾱ	πλέων
Gen.	ἴλεω		πλέω	πλέᾱς	πλέω
Dat.	ἴλεω		πλέω	πλέᾱ	πλέω
Acc.	ἴλεων		πλέων	πλέᾱν	πλέων
Voc.	ἴλεως	ἴλεων	πλέως	πλέᾱ	πλέων
<i>pluralis</i>					
Nom.	ἴλεω	ἴλεᾶ	πλέω	πλέαι	πλέᾶ
Gen.	ἴλεων		πλέων		
Dat.	ἴλεως		πλέως	πλέαις	πλέως
Acc.	ἴλεως	ἴλεᾶ	πλέως	πλέᾱς	πλέᾶ
Voc.	ἴλεω	ἴλεᾶ	πλέω	πλέαι	πλέᾶ
<i>dualis</i>					
Nom., Acc., Voc.	ἴλεω		πλέω	πλέᾱ	πλέω
Gen., Dat.	ἴλεων		πλέων	πλέαιν	πλέων

3.3. Прикметники III відміни

3.3.1. Прикметники III відміни з основою на губний приголосний

νῶροψ, οπος блискучий	κύκλωψ, ωπος круглий
ἤνοψ, οπος блискучий	αἰγίλιψ, ιπος дуже стрімкий
οἴνοψ, οπος темний; рудий	αἰθίοψ, οπος засмаглий; палкий
ἀγλαώψ, ὠπος яскравий	δρύπεψ, πεπος стиглий
γοργώψ, ὠπος грізний	μέροψ, οπος смертний
μονώψ, ὠπος одноокий	μύωψ, ωπος короткозорий
παραβλώψ, ὠπος навскісний	μήλωψ, οπος золотистий

Pιδ / Відмінок	νῶροψ, οπος		ἀγλαώψ, ὠπος		κύκλωψ, ωπος	
	m, f	n	m, f	n	m, f	n
<i>singularis</i>						
Nom.	νῶροψ		ἀγλαώψ		κύκλωψ	
Gen.	νῶροπ-ος		ἀγλαῶπ-ος		κύκλωπ-ος	
Dat.	νῶροπ-ι		ἀγλαῶπ-ι		κύκλωπ-ι	
Acc.	νῶροπ-α	νῶροψ	ἀγλαῶπ-α	ἀγλαώψ	κύκλωπ-α	κύκλωψ
Voc.	νῶροψ		ἀγλαώψ		κύκλωψ	
<i>pluralis</i>						
Nom.	νῶροπ-ες	νῶροπ-α	ἀγλαῶπ-ες	ἀγλαῶπ-α	κύκλωπ-ες	κύκλωπ-α
Gen.	νωρόπ-ων		ἀγλαῶπ-ων		κυκλώπ-ων	
Dat.	νῶροψιν		ἀγλαῶψιν		κύκλωψιν	
Acc.	νῶροπ-ας	νῶροπ-α	ἀγλαῶπ-ας	ἀγλαῶπ-α	κύκλωπ-ας	κύκλωπ-α
Voc.	νῶροπ-ες	νῶροπ-α	ἀγλαῶπ-ες	ἀγλαῶπ-α	κύκλωπ-ες	κύκλωπ-α
<i>dualis</i>						
Nom., Acc., Voc.	νῶροπ-ε		ἀγλαῶπ-ε		κύκλωπ-ε	
Gen., Dat.	νωρόπ-οιν		ἀγλαῶπ-οιν		κυκλώπ-οιν	